

Kerkük Vakfının çıkardığı Kardeşlik Dergisinde “Türkmenler için güvenli bölge oluşturulmalı idi...” başlıklı editör yazısında Prof. Dr. Suphi Saatçi diyor ki: “ Özellikle sınırda Türkmen sığınmacılara bir kamp kurduğu veya kuracağından bahsedildi ancak bu noktada çok geç kalındığını ifade etmek zorundayız. Özellikle Telafer ve Musul civarındaki Türkmen yerleşimlerinden binlerce kişi, Irak’ın güney illerine perişan halde sığınmak zorunda kaldılar. Hâlâ yollarda ve dağ eteklerinde, Erbil’e yakın yerlerde açıkta bekleyen, Kerkük’e sığınan, sokaklarda, inşaat şantiyelerinde kalan binlerce çaresiz aile vardır (...)

Yezidiler ve bölgede yaşayan Hristiyanlar tehlikeye maruz kalınca süper güçler acilen askeri harekâta başladı. ABD, İngiltere ve Fransa ve Almanya’dan peşmergeye silah ve mühimmat desteği geldi. İşte tedbir böyle alınır (...)

Yerle gök arasında yalnız, kızgın güneş altında gölgesiz, gıdasız ve susuz kalan bu insanların burnumuzun dibinde böylesine ölüme terk edilmeleri, vicdan ve insaf sahibi herkesi kahrediyor. Bunları hani Türk veya Türkmen kabul etmekten vazgeçtik; bari insan kabul edelim diyoruz. Artık vakit kaybetmeden Türkmenler için mutlaka bir güvenli bölge oluşturulmasını Ankara ciddiye almalıdır. Sadece Türkmenler değil, bütün bölge halkı, Türkiye’yi kurtarıcı ve hami olarak görüyor. Buna Ankara’nın da inanması gerekiyor.

Düzeltilmelerle verdiğimiz bu alıntılardan da anlaşılacağı üzere bu konuya gazetesinde değinen köşe yazarının da çıkardığı mânâ şudur: Stratejik derinliğimiz, şu günler itibariyle sadece suyun yüzünde kalabilme çabasına kadar indirgenmiş durumda! Bu bâdirede bölge Türkmenlerine, Yezidilere, Kürtlere ve diğer gruplara gösterilen haklı ihtimamın çeyreği olsun gösterilmeliydi.

“Türkmenler İçin Güvenli Bölge Oluşturulmalı idi” yazısından alıntılar aşağıda verilmiştir.

“ Irak’ta geçmiş dikta rejimi döneminde çeşitli acılar çeken ve sürekli haksızlığa maruz kalan Türkmenler, Saddam’ın devrilmesinden sonra daha büyük acı ve sıkıntılarla karşı karşıya kalmışlardır. Irak’ta silahlı gücü olan herkes demokratik kazanımlar elde ederken, Türkmenler hâlâ hak ve hukuklarına kavuşmak için mücadele veriyorlar. İşgal sonrası durum düzeler diye beklerken, Irak her geçen gün daha büyük kaoslara sürüklenmektedir.

Irakçı Baas yönetimi de Telafer’i, sürekli baskı altında tutmuştu. Musul Valiliğine bağlı olan Telafer kentine yıllarca

yatırım yapılmamış ve bilerek belde halkı ülkenin refahından mahrum bırakılmıştı. İşgal döneminde ise Telafer, toplu biçimde bombardımana maruz kalmıştı. Birkaç kez Telafer'e bombalar yağdırılmış, evleri başlarına yıkılan halkın feryadına bütün dünya kulaklarını tıkamıştı.

İŞİD hareketinin baş gösterdiği 10 Haziran 2014 tarihinden itibaren Irak'ta çatışmalar başlamış, kargaşa ve yaşanan iç karışıklıklar da en çok Türkmen bölgelerini etkilemiştir. Özellikle Türkmeneli'nin kuzeybatı bölgesinde kalan Telafer ve Musul çevresindeki Türkmen köyleri Muhallebiye, Şeyh İbrahim, Reşidiye, Bekkekut, Şirehan ve Karayatağ saldırıların hedefi olmuştur.

İlk önce Irak'ın Musul bölgesini ele geçiren İŞİD örgütü en çok Türkmen toplumuna zarar vermeye başlamış ve bölgede yaşayan Türkmenlere musallat olmuştur. Bu yüzden halk cehennemî sıcaklar altında çölde nereye gideceğini bilmeden kaçmaya başlamıştır. Kaçışa başlayan bölge halkının önünde iki seçenek vardı: Ya Erbil'e veya Türkiye'ye sığınmak. Erbil'e doğru kaçanlar peşmerge engeline takıldı. Aynı ülkenin vatandaşları olan Telafer halkını, sanki başka bir ülkenin vatandaşlarıymış gibi, aynı ülkenin kuvvetleri tarafından Erbil'e sokulmadı. Ölümünden kaçan ve Türkiye sınırına dayanan Türkmen göçmenlerini, pasaportları yok diye Türkiye de içeri almadı.

Böylece yüzlerce Türkmen ailesi perişan olmuş, her gün güneşin kavurucu sıcaklığı altında aç ve susuz kalan Türkmenlerin onlarca çocukları ve bebeleri ölmüştür. Yapılan bu zulme de maalesef bütün dünya yine seyirci kalmıştır. Türkmeneli yurdunun en bahtsız beldesi olan Telafer halkının hayatı adeta cehenneme dönüşmüştür.

Diğer yandan Türkmeneli'nin güneydoğu bölgesini oluşturan Kerkük-Tuzhurmatu arteri de tehdit altına girmiştir. Nitekim saldırılarla Kerkük yöresindeki Beşir, Tazehurmatu, Yayçı ve Tirkalan Türkmen köyleri ile Tuzhurmatu çevresindeki Türkmen Bayat köyleri olan Amirli, Bastamlı, Çardağlı, Süleymanbeg, Biravcılı, Köküz, Karanaz ve Yengice gibi silahsız Türkmen bölgeleri hedef alınmıştır. Birçok masum Türkmen şehit olmuş ve saldırılar yüzünden binlerce Türkmen ailesi evlerini ve köylerini bırakarak göçmek zorunda kalmıştır.

Irak'ta başlayan İŞİD hareketi dördüncü ayına girmiş bulunuyor. Cereyan eden kanlı çatışmaların daha ne kadar süreceği bilinmiyor. Ufukta her hangi bir olumlu gelişme, insanlara umut ve moral verecek bir belirti yok. Devlet gücünün olmadığı, peşmerge güçlerinin işe yaramadığı da anlaşılınca, Irak'taki vatandaşlar başlarının çaresine bakmak zorunda kalmışlardır. İç karışıklıkların başlaması ile 1 milyonun üzerinde vatandaşın yollarda perişan olduğu, evsiz barksız ve gıdasız kaldığı, her gün bebelerin öldüğü bildirilmektedir.

İŞİD'in bölgedeki faaliyetleri ile neyi hedeflediği hakkında sağlıklı haber ve bilgiler de alınamıyor. İşin garip tarafı olan da budur. Bu durum hayret edilecek kadar da düşündürücü. Bölgeden ne Türkiye, ne de dünyanın diğer medya kuruluşları doğru dürüst haber alabiliyor. Gazze'deki durumu, her saat başı ulaşan görüntü ve haberlerden takip eden medya tarafından, İsrail'in Gazze'de nereyi vurduğu, kaç ölü ve kaç yaralı olduğu yolunda haberler, görüntüleri ile birlikte anında servis ediliyor. Fakat her ne hikmetse İŞİD'den ve yaptıklarından haber sızıyor. Sağlıklı haber alınamayınca, sağlıklı ve doğru yorum ve tahminlerde bulunmak da zorlaşıyor.

Türkiye, Türkmenlere yaptığı insanî yardımlar konusunda kusurlu davranmamıştır. Özellikle sınırda Türkmen sığınmacılara bir kamp kurduğu veya kuracağı ifade ediliyor denildi. Ancak bu noktada çok geç kalındığını ifade etmek zorundayız. Özellikle Telafer'den ve Musul çevresindeki Türkmen yerleşim bölgelerinden binlerce kişi Irak'ın güney illerine perişan biçimde sığınmak zorunda kaldılar. Hâlâ yollarda ve dağ eteklerinde, Erbil'e yakın yerlerde açıkta bekleyen, Kerkük'e sığınan, sokaklarda, inşaat şantiyelerinde kalan ve çaresiz durumda bekleyen binlerce aile vardır.

Herkes biran önce yerine yurduna, topraklarına ve evlerine kavuşmak ümidiyle bekliyor. Gıda ve diğer insanî yardımların yapılması elbette ki büyük önem taşıyor. Bunun için Türk devleti ve devlet dışındaki başka STK'lar da insanî yardım gönderiyor. Ancak Türkmenlerin Irak'ta içine sürüklendiği dramatik duruma siyasî çözüm üretmek konusunda Türkiye'den herkesin beklentisi vardır. Siyasî çözüm bulmak ve bunu dış politikada Irak ve diğer komşu ülkelerle birlikte olgunlaştırıp kabul ettirmek büyük önem taşımaktadır.

Türkiye bu gelişmeleri daha önceden topladığı istihbarat bilgileri ışığında, stratejik bir plan hazırlayabilirdi. Hatta ilk başta bizzat Telafer'in bir güvenlik çemberi ile sarılarak, oradaki insanlar yerlerinde ve yurtlarında korunabilirdi. Bunu yaparken de BM ile dünyanın demokratik ülkelerinin temsilcilerini bölgede toplar, insanların yaşadıkları

dramı, bütün Batılı ülkelere anlatır ve gösterirdi. Daha önce Irak'ın kuzeyinde oluşturulan Güvenlik Bölgesi gibi, Türkiye sınırına 40-50 km mesafede olan Telafer'de bir güvenlik çemberi sağlanırdı. Bunun yanı sıra Irak merkezî hükümeti ile komşu ülkeleri arasında bu konuda uzlaşma ve koordinasyon da sağlanabilirdi. Türkiye'nin bu girişiminden İran, Ürdün ve Bağdat'taki merkezî hükümet, hatta ABD ve Batılı ülkeler de memnun kalırdı. Bu iş için yine de geç kalınmış değildir. Yezidiler ve bölgede yaşayan Hristiyanlar tehlikeye maruz kalınca süper güçler acilen askerî harekâta başladı. ABD, İngiltere, Fransa ve Almanya'dan peşmergeye silah ve mühimmat desteği geldi. İşte tedbir böyle alınır.

Yerle gök arasında yalnız, kızgın güneş altında gölgesiz, gıdasız ve susuz kalan bu insanların burnumuzun dibinde böylesine ölüme terk edilmeleri, vicdan ve insaf sahibi olan herkesi kahrediyor. Bunları hadi Türk veya Türkmen diye kabul etmekten vazgeçtik, bari birer insan olarak kabul edelim, diyoruz. Bu bakımdan Türkmenler için mutlaka bir güvenli bölge oluşturulmalıdır. Artık vakit kaybetmeden Türkmenler için güvenli bölge yapılandırılmasını Ankara ciddiye almalıdır. Sadece Türkmenler değil, bütün bölge halkı, Türkiye'yi kurtarıcı ve hami olarak görüyor. Buna Ankara'nın da inanması gerekiyor. “

KARDAŞLIK 63